

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Ústav obecné lingvistiky

Vitali Brezhnev: Morphological adaptation of Turkic lexical borrowings and extraction of Turkic affixes in Russian and Serbian

Posudek vedoucího na magisterskou práci

OBSAH

Anglicky psaná magisterská diplomová práce prezentuje komparativní analýzu morfologické adaptace lexikálních přejímek z turkických jazyků do dvou slovanských jazyků, ruštiny a srbštiny, a zabývá se také tzv. extrakcí afixů z lexikálních turcismů, u níž mezi oběma jazyky nachází významnou odlišnost. Práce je svou tematikou a strukturou přiznaně inspirována dvěma studii turcismů v kavkazských jazycích (Jikia nepublikováno a Tadina 2006) a lze ji tedy částečně považovat za „analogickou“ studii či pokus o kvazireplikaci analytických postupů uvedených studií na slovanském jazykovém materiálu.

Práce má 91 stran, z toho 66 stran vlastního textu (s. 10–75). Sestává ze šesti kapitol. Úvodní kapitola uvádí cíle, metodologii, zdroje a strukturu práce. Úvodního rázu je také kapitola druhá, která představuje turkické a slovanské jazyky a historický kontext přejímání z turkických jazyků do ruštiny a srbštiny. Empirickým jádrem práce jsou tři následující kapitoly. V kapitole třetí a čtvrté autor probírá flexivní a slovotvorné charakteristiky turkických přejímek v ruštině a srbštině a kapitola pátá se zabývá tzv. extrakcí turkických afixů v srbštině. Kapitola šestá práci uzavírá.

HODNOCENÍ

Diplomant k obhajobě předkládá druhou, opravenou verzi své práce, jež – na rozdíl od verze první – splňuje podmínku předepsaného minimálního rozsahu. V současné verzi se diplomant více či méně úspěšně vypořádává s většinou námitek, které u první verze vedly oponenta k nedoporučení práce k obhajobě, i s většinou námitek školitelových.

I pro druhou verzi práce přetrvává moje námitka z původního posudku: Diplomantovi se v teoretickém oddíle 2.1 (v první verzi kapitola třetí) nepodařilo exaktně a výstižně definovat zásadní analytické koncepty jeho práce, totiž a) morfologickou adaptaci lexikálních přejímek a její druhy a b) tzv. extrakci afixů. Například „slovotvorná adaptace“ je zde charakterizována následujícími způsoby: *Word-formation adaptation is one of the processes that loanwords can go through after being borrowed into the recipient language* (s. 15); *Word-formation adaptation consists of compounding and derivation* (s. 15); *Word-formation adaptation includes not only the issue of inflection, but, unlike inflectional adaptation, it also deals with semantic classification* (s. 16). Toto nejsou definice, natož užitečné definice. Druhý koncept je pak vymezen na pouhých dvou řádcích pomocí ne zcela výstižné parafráze jednoho zdroje (*Affix extraction considers borrowing of an affix from another language through the internal*

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Ústav obecné lingvistiky

analyses of the loanwords from that language s odkazem na Elšík 2007: 3). I přes rozšíření a využití více zdrojů nadále považuju teoretický oddíl práce za poměrně slabý.

Práci lze nadále vytknout také mnohé, ne však odrazující formální (jazykové, stylistické i bibliografické) nedostatky, kterým se tu nebudu podrobně věnovat.

OTÁZKA K OBHAJOBĚ (ponechána z posudku první verze práce): Diplomanta poprosím o podrobnější vymezení a teoretickou reflexi pojmu „slovotvorné adaptace“ (*word-formation adaptation*, např. s. 33) lexikálních přejímek. V jakém smyslu je tento proces adaptací a jakou roli při takové adaptaci hraje interní slovtvorba?

ZÁVĚR

Posuzovaná magisterská práce nabízí solidně zpracovanou komparativní analýzu sekundárních dat bez zásadních analytických pochybení, a proto ji mohu **doporučit** k obhajobě. Práci lze vytknout především nepřesvědčivou teoretickou diskusí zásadních analytických pojmů. Vzhledem k tomuto navrhuju práci hodnotit jako **dobrou**.

Mgr. Viktor Elšík, Ph.D.

Ústav obecné lingvistiky, FF UK

Vršovice, 29. ledna 2023